



QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
JOSEPH A. APAP BOLOGNA**

Seduta tas-16 ta' Jannar, 2008

Avviz Numru. 642/2002

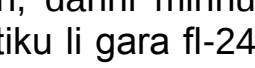
Guzepp Hili

Vs

1. **Alfred Magri,**
2. **John Magri,**
3. **Id-Direttur Taqsima Xogholijiet,
Dipartiment tad-Drenagg u b'nota tas-7 ta' Jannar
2004 il-Korporazzjoni ghas-Servizzi tal-Ilma qed
tassumi l-atti minflok id-Direttur, Taqsima Xogholijiet
Dipartiment tad-Drenagg,**
4. **L-Avukat Generali ghan-nom u in
rapprezentanza tal-Gvern ta' Malta**

Il-Qorti,

Rat l-avviz in esami li bih l-attur talab sabiex il-konvenuti jghidu il-ghaliex ma ghandhomx jkunu kundannati li jhallsu, jew min minnhom lill-istanti is-somma ta' erbat elef tlett mija u sebgha u ghoxrin lira u tlieta u erbghin

centezmi (Lm4327.43), jew somma verjuri, danni minnu b'rizultat ta' incident awtomobilistiku li gara fl-24 ta' Mejju 2002 fi Triq l-Istabal, Qorti bejn il-vettura BAA 271 proprjeta' tal-istanti u l-vettura DAH 415 misjuqa mill-konvenut Alfred Magri u proprjeta' tal-konvenut John Magri.

Prevja d-dikjarazzjoni li l-konvenut jew min minnhom kienu responsabbli ghal dan l-incident minhabba negligenza.

Bl-ispejjes u interessi mid-data tan-notifika tal-avviz kontra l-konvenut inkluzi dawk tal-ittra ufficjali tat-12 ta' Lulju 2002 presentati kontra l-konvenuti, liema konvenuti gew ingunti ghas-subizzjoni.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenuti John Magri u ta' Alfred Magri (fol 11 tal-atti) u li biha eccepew:-

1. Illi John Magri huwa s-sid tat-truck DAH 415, li dakinhar kien misjuq minn huh il-konvenut l-iehor Alfred Magri. Huwa ma kellu ebda konnessjoni mal-incident u ghalhekk mhux il-legittimu kontradittur tal-attur.
2. Illi Alfred Magri, li kien qed isjuq il-vettura imsemmija li habtet mal-vettura tal-attur, ma jahtix ghall-incident billi dan gara purament a kawza tal-fatturi ambjentali tal-mument, u cioe' xita qawwija u triq imfawwra b'drenagg u materjal xahmi, li ghamilha impossibbli lill-konvenut li jevita l-incident.
3. Salvi eccezzjonijiet ohrajn permessi mill-ligi.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenuti Direttur tad-Dipartiment tad-Drenagg u l-Avukat Generali tar-Repubblika (fol 12 ibid) u li biha eccepew bir-rispett:-

1. Illi preliminarjament l-Avukat Generali mhuwiex il-legittimu kontradittur ghall-azzjoni odjerna a tenur ta' l-Artikolu 181B subartikolu 2 tal-Kodici ta' Organizazzjoni u Procedura Civili (Kap 12);
2. Illi kwantu t-talbiet attrici huma diretti fil-konfront tal-konvenut Direttur tad-Dipartiment tad-Drenagg, dawn huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda

fil-konfront ta' l-eccipjenti kif ser jirrizulta mit-trattazzjoni tal-kawza.

3. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Semghet it-trattazzjoni fil-qasir ta' Dottor Guido Pace Spadaro.

Ikkunsidrat

Illi PS 318 Francis Rogers (fol 37 et seq ibid) kien investiga dan il-kaz u esebixxa l-iskizz u kopja tar-rapport annessa a fol 39 u fol 43. L-istess xhud irrefera specifikatament ghall-fatt illi parti mit-triq li fuqha sehh dan l-incident kienet “all slippery”. Difatti hu kien ra “qiesu xaham” u “ghalhekk lanqas stajt nimxi fuq l-istess triq”. Dwar l-istess materjal “li bih stajt tizloq (tiskiddja)”, hu ra u ikkostata li kien hiereg minn tappiera tad-drenagg. Meta ghamel kuntatt mad-Dipartiment tad-Drenagg, hu kien gie informat “li sforz tax-xita li ghamlet kien hareg ilma mit-tappiera” u “li huma ma jkollhom l-ebda kontroll kull darba li taghmel ix-xita” u wara dan l-incident kienu intervenew nies addetti mal-Protezzjoni Civili u ntefa' ramel fuq it-triq (ara ukoll “Police version of events” kif ukoll “Drivers statements” a fol 41 tal-atti kif ukoll l-imsemmi skizz a fol 43).

Illi l-attur (fol 45 et seq ibid xehed li kien qed jsuq “van” numru BAA 271. Fi kliemu stess “F'certu hin hassejt il-“van” tieghi jigri bija minhabba li kien hemm hafna xaham fuq it-triq u l-“van” tieghi skidjat” u bhala konsegwenza “strijajt mal-hajt” fuq ix-xellug tieghu. Hawnhekk hu, ma' kien sofra l-ebda hsara fil-“van” izda “daqqa wahda ... hassejt daqqa fuq wara ...” peress li kien habat ‘truck’ kbir jigbed “trailer” b'forklifter” fuqu mal-van misjuq minnu. Minhabba hekk il-“van” tieghu safa' “total loss” u kien kostrett, ukoll jikri iehor ghal zmien twil. Dwar dak li xehed, hu esebixxa diversi ritratti (fol 48 ibid) u li fuq diversi minhom hu muri l-istat tat-triq involuta u t-tappiera “li minnha kien hiereg aktarx ix-xaham”.

Ikkunsidrat

Illi l-Korporazzjoni konvenuta ipproduciet lil Edward Agius, stazzjonat fis-sezzjoni tad-Drenagg. Dan spjega illi fil-jum tal-incident in esami kien irceva telefonata sabiex tinformah li kien hemm sadd (“blockage”) fit-triq Stabal u meta mar fuq il-post, hu kien ra’ hierreg fuq t-triq kemm ilma kemm drenagg. Inltre oltre li rrediga rapport dwar dan il-kaz esebit in atti a fol 56 et seq ibid, hu kien baghat numru ta’ nies, b’kollox sitta, sabiex jindagaw dwar x’kienet il-problema. Jigi notat mill-istess rapport illi l-istess “problema” “ossija ilment” kienet avverat ruhha mhux biss fid-data tal-incident izda anke f’dati ohrajn precedenti bl-ewwel wahda, t-13 ta’ Meju 2002, b’kollox f’hames okkazonijet. F’kazijiet bhal dawn, ix-xhud spjega illi kull ma jsir hi t-tnehhija tas-sadd “sabiex jigi kollox normali”. In rigward l-origini ta’ dan kollu, hu semma’ illi “fil-post in kwistjoni normali li jinstab xaham gol-“main” peress li fil-lokalita hemm hafna fabbriki fosthom wahda imsemmija l-aktar fl-istess rapport. (ara ukoll iz-zewg pjanti esebiti mill-istess xhud a fol 61 u fol 62 ibid).

Illi gew prodotti zewg xhieda ohra mill-istess Korporazzjoni ossija Joseph Laus u Paul Gatt rispettivament “foreman” u “mechanical engineer” (fol 63 u fol 67 et seq ibid). Jigi notat illi Paul Gatt (fol 67 ibid) semma “F’dan il-kaz, ghal perjodu in kwistjoni, kellna diversi talbiet, ta’ sikwit sabiex jipprovdu “bowser” minhabba li fuq it-triq in kwistjoni kien qed jkun hemm ammont konsiderevoli ta’ xaham ossija “grease”. Dwar il-“main” involut, ix-xhud semma’ li dan kien jitnaddaf ta’ sikwit u ta’ spiss minhabba l-volum tax-xita “.. u meta taghmel hafna xita jfur”. Hu spjega s-sadd billi qal illi kien qed jintefa’ xaham fil-“main” tad-drenagg Prattika li mhux permessa u dan kien il-kawza diretta tal-istess sadd.

Ikkunsidrat

Illi s-sewwieq tal-imsemmi “truck” Alfred Magri (fol 72 et seq ibid) wara li qal li l-konvenut l-iehor, John Magri, huh, bl-ebda mod ma kien involut f’dan il-kaz. Hu kompla billi spjega illi meta gara l-istess incident, kienet ix-xita. Kif

kien ghaddej fit-triq in kwistjoni hu kien ra “van”, quddiem jinsaq fl-istess direzzjoni u “sejjer minn naha wahda ghal l-ohra tat-triq” u jahbat mal-hajt. Kif ra hekk hu ghafas il-pedala tal-“brake” izda xorta wahda habat mal-istess “van” fuq il-bieba ta’ wara. Meta nizel mit-“truck” misjuq minnu, hu qal “kont ser nizloq fuq it-triq”. Difatti qabel l-incident, hu kien hass illi t-“truck” tieghu, kien qed “jiskiddja” u kien innota li fuq it-triq, kien hemm “sapun u xaham”. Inoltre “van” iehor li kien gej mid-direzzjoni opposta, laqat, ukoll, l-istess “truck”.

Ikkunsidrat

Illi dwar dak premess, ghandhom jigu rilevati is-segweni fatti:-

- a) Il-konvenut, John Magri, bl-ebda mod ma kien involut f’dan l-incident u ghalhekk ma jistax jigi ritenut bhala responsabbli ghal dan l-incident. Inoltre l-Avukat Generali ma hux l-legittimu kontradittur.
- b) Dwar il-fattur ta’ “skidding” jidher illi dan kien dak li kkawza dan l-incident billi jirrisulta mill-provi illi l-vetturi kollha involuti f’dan il-kaz “skiddjaw” minhabba dak il-materjal li kien hierreg mill-“main” tal-drenagg “Per se”, l-istess fattur ghandu jigi konsiderat bhala wiehed newtrali u dan sakemm ma jkun abbinat ma sewqan negligenti li kkawza l-istess “skidding”. Mill-analisi tal-proi ma irrisulta l-ebda sewqan traskurat anke f’livell ta’ kontributorjeta da parti tal-attur jew tal-konvenut Alfred Magri bhal, per eżempju, velocita eccessiva jew nuqqas ta’ zamma ta’ distanza, bejn vettura u ohra.

Illi, pero, jigi sottolineat illi mill-istess provi irrisulta illi f’diversi okkazzjonijiet differenti kien hemm materjal bhal dak in esami u li seta jikkawza incidenti bhal dak in esami li kien hareg mill-“main” tad-drenagg u kien jispetta lill-Korporazzjoni konvenuta sabiex tiehu l-misuri u l-prekawzjonijiet kolha necessari u mehtiega sabiex is-sitwazzjoni kronika fil-lokalita tigi rimedjata. Hawnhekk trid issir referenza ghall-artikolu 1031, 1032 (1) (2) u 1033 tal-Kodici Civili ohre li jigi rilevati li l-kaz in esami ma jidhirx li hu esentat a basi tal-Kapitolu 355 tal-Ligijiet ta’ Malta.

Illi ghalhekk l-istess Korporazzjoni ghandha tigi ritenuta responsabbli ghal dan l-incident minhabba negligenza da parti taghha.

Ikkunsidrat

Illi in rigward il-“quantum” ta’ danni sofferti mill-attur, oltre li ma ngiebet eda prova sabiex dak pretiz mill-attur jigi kontestat, issir refereza ghax-xhieda tas-“surveyor” inkarigat mill-istess attur cjo Walter Vella (Fol 24 et seq ibid). A bazi ta’ dan, dak mitlub mill-attur jidher gustifikat.

Ghal dawn il-motivi, l-Qorti filwaqt li tillibera lill-Avukat Generali mill-osservanza tal-Gudizzju tilqa’ t-talbiet attrici :

1. tiddikjara lill-Korporazzjoni ghas-Servizzi tal-Illma bhala unikament responsabli ghall-incident awtomobilistiku in esami u dan minhabba negligenza da parti taghha.
2. tillikwida l-ammont ta’ danni fis-somma ta’ Lm4327.43 ossija €10,080.20 u;
3. tikkundanna lill-istess Korporazzjoni konvenuta sabiex thallas lill-attur is-somma ta’ Lm4327.43 ossija €10,080.20 bl-imghax legali mill-31 ta’ Ottubru 2002 sad-data tal-pagament effettiv u bl-ispejjes kollha inklusi dawk tal-ittra ufficjali tat-12 ta’ Lulju 2002 kif ukoll dawk tal-konvenuti l-ohra Alfred u John Magri.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----